

✠ ПАРОХИЈСКИ ГЛАСНИК ХРАМА „СВЕТА ТРОЈИЦА“

HOLY TRINITY SERBIAN ORTHODOX CATHEDRAL, 1 NOEL ST, BRUNSWICK EAST VIC 3057

УРЕЂУЈУ: ПРОТОЈЕРЕЈ-СТАВРОФОР ПЕТАР ДАМЊАНОВИЋ · 0467 613 165 · protapetar@hotmail.com

ЈЕРЕЈ ГОРАН ЈОВЧИЋ · 0423 050 076

МЕЛБУРН, НЕДЕЉА 28. ЈУЛ 2019.

Број 8 · Година I

КАЛЕНДАР И РАСПОРЕД БОГОСЛУЖЕЊА ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

Недеља од 28/15. јула

нед. 28/15. јул у 10ч

чет. 1. авг/19. јул у 19ч

пет. 2. авг/20. јул у 10ч

суб. 3. авг/21. јул у 19ч

Недеља од 4. авг./22. јула

нед. 4. авг/22. јул у 10ч

чет. 8. авг/26. јул у 19ч

пет. 9. авг/27. јул

суб. 10. авг/28. јул у 19ч

Недеља од 11. авг./29. јула

нед. 11. авг/29. јул у 10ч

сре. 14/1. август

чет. 15/2. август у 19ч

суб. 17/4. август у 19ч

Недеља од 18/5. августа

нед. 18/5. август у 10ч

пон. 19/6. август у 10ч

чет. 22/9. август у 19ч

суб. 24/11. август у 19ч

Недеља од 25/12. августа

нед. 25/12. август у 10ч

уто. 27/14. август

сре. 28/15. август у 10ч

чет. 29/16. август у 19ч

суб. 31/18. август у 19ч

НЕДЕЉА 6. ПО ДУХОВИМА

Св. Литургија – Св. мученици Кирик и Јулита

Акатист Пресветој Богородици

Св. Литургија – Св. пророк Илија - Илиндан

Вечерња Служба

НЕДЕЉА 7. ПО ДУХОВИМА

Св. Литургија – Св. Марија Магдалина – Блага Марија

Акатист Пресветој Богородици; Трнова Петка

Св. Великомученик Пантелејмон

Вечерња Служба

НЕДЕЉА 8. ПО ДУХОВИМА

Св. Литургија – Св. муч. Калиник; Св. мученица Серафима

Изношење Часног Крста; Почетак Госпојинског Поста

Акатист Пресветој Богородици

Вечерња Служба

НЕДЕЉА 9. ПО ДУХОВИМА

Св. Литургија – Претпразништво Преображења

Св. Литургија – Преображење Господње

Акатист Пресветој Богородици

Вечерња Служба

НЕДЕЉА 10. ПО ДУХОВИМА

Св. Литургија – Св. муч. Фотије и Аникита

Завршетак поста; Претпразништво Успенија

Св. Литургија – Успеније Псв. Богородице – Велика Госпојина

Акатист Пресветој Богородици

Вечерња Служба

ПОШТОВАНИ ПАРОХИЈАНИ,

На прагу смо Успењског или Госпојинског поста, који започињемо 14/1. августа. Овим постом припремамо се за прославу два велика празника: Преображења Господњег и Успења (Уснућа) Пресвете Богородице. Према тумачењима Св. Отаца, овај пост је првобитно био припрема за прославу празника појаве Нестварне – Божанске Светлости - Преображења Господњег и тада се потпуно прекидао да би се наставио до празника Успења Богородице. У данашњој пракси Цркве он је обједињен у трајању од 14 дана, и у највећој могућој мери ублажава се за празник Преображења Господњег. Овај пост, Госпојински, веома је строг. На празник Велике Госпојине прекида се, а уколико падне у среду или петак, ублажава се у највећој мери.

Правила овога поста су: пет дана пости се без уља, а средом и петком, по могућности, сухоједење (хлеб, вода и воће). Суботом и недељом једе се биљна кувана храна на уљу. Уколико се у току пет посних дана неког дана служи Св. Литургија, онда се због литургијске радости, као суботом и недељом, користи кувана биљна храна на уљу уз мало вина. Иако ни о овом, као ни о Божићном посту, не постоји писано објашњење, Црква следи усмено предање – како о дужини овог поста, тако и о режиму исхране.

НЕДЕЉА 6. ПО ДУХОВИМА – Светих Отаца 6. Вас. Сабора 28/15. јул.

*Глас 5. На јутр. Јеванђ. Васк. 6.. Лк. (24,36-53).
На Лкт. ай. 110 (Рим. 12,6-14) И 334. (Јевр. 13,7-7,16);
Јеванђ. Мт. зч. 29. (9,1-8) и Јн. зч. 56. (17,1-13)*

И док путници за Емаус сведочише о догађају Распећа јави им се Васкрсли Господ, а они Га препознаше тек у ломљењу хлеба. *„И сам Исус сиаде међу њих, Рече им: Мир вам! А они се ушлашаше, и будући усстрашени, помислише да виде духа.“* чујемо из 6. Васкрсног Јеванђеља припремајући се за Литургију. Господ позива поново на мир, знајући колики су немири и страхови у човека и колико га баш ти немири спутавају да прими истину.

На Св. Литургији слушамо по два одломка из Апостола и Јеванђеља уз прославу Васкрсења Господњег и сећања на Свете Оце 6. Васељенског сабора. Римљанима апостол Павле поручује како да граде заједницу, како да шире љубав, како да праштају и посебно да имају мир међу собом, јер мир доноси и праштање, и љубав и благослов.

Речи из Апостола поткрепљене су неким од чуда којима је Господ за време своје проповеди пред Распеће показивао своју Божанску природу и народу одгонио сумње. Исцеливање одузетог, које изазва зле мисли неког од књижевника препознаде Господ и прозва га; прозва га и позва га да препозна у Њему Месију, Месију најављеног и обећаног у књигама Старог Завета, Месију кога не прихватише учени Јевреји спутани правилима, формама и страховима од *„страшној Бога који суди и освећује се“*. Љубав и праштање, за њих, бејашу слабе и недовољно изражајне форме за Божију снагу и спасилачку улогу.

ТРОПАР ОЦИМА 6. ВАСЕЉЕНСКИХ САБОРА, глас 8

***ПРЕПРОСЛАВЉЕН ЈЕСИ ХРИСТЕ БОЖЕ НАШ,
КАО СВЕТИЉКЕ НА ЗЕМЉИ УТВРДИО СИ ОЦЕ НАШЕ,
И ЊИМА КАО ИСТИНОМ ВЕРЕ СВЕ НАС УЧИШ.
МНОГОМИЛОСТИВИ, СЛАВА ТЕБИ!***

НЕДЕЉА 7. ПО ДУХОВИМА 4. авг/22. јул.

*Глас 6. На јутрењу Јев. васкрсно 7. (Јн. 20,1-10).
На Лкт. ай. 116. (Рим. 15,1-7). Јеванђеље. Мт. зч. 33.(9,27-35)*

У суботу на бденију подсећамо се догађаја када је свет у коме живимо доживео обећање васкрсења кроз Васкрсење Господње. И погледаше уплакране и забринуте мирносице и видеше да је камен Гроба где положише Тело Распетог Спаситеља одваљен, а у Гробу два прелепа младића, два анђела Господња. Анђели им рекоше да Распети устаде упутивши их да јаве ученицима да ће Васкрслог Господа наћи у Малој Галилеји (на Маслинској Гори).

Из Посланице Римљанима чујемо део у коме ап. Павле упозорава: *„Јер нису оправедни пред Богом они који слушају Закон, него ће се оправдати они који испуњавају Закон“*. И тада и данас правило спасења и оправданости пред Богом јесте искрено, спасоносно и нелицемерно сједињавање с Господом, а тако стеченом светошћу искрено и у љубави оправдавамо се пред Богом. Са овом

поруком везана је прича из Јеванђеља по Матеју, коју слушамо на Литургији, о догађајима с почетка Његове проповеди када је позвао рибаре Симона, касније Петра и брата му Андреја, Јакова и Јована да му се придруже, да буду сведоци и гласници Његовог Јеванђеља о Царству Небеском.

НЕДЕЉА 8. ПО ДУХОВИМА 28/15. јул.

Глас 7. На јутрењу Јев. васкрсно 8. (Јн. 20,11-18).

На Лит. ай. 124. (1. Кор. 1,10-18) Јеванђе. Мт. зч. 58. (14,14-22)

На јутрењу у суботу навече чита се 8. Васкрсно Јеванђеље о виђењу Марије Магдалине анђела Господњих у Христовом празном гробу и њеном сусрету са Васкрслим Господом кога, у први мах, не препознаде, и који јој објављује Своје Васкрсење и да ће се Вазнети Оцу и Богу Његовом и Богу нашем.

Из књиге Апостола слушамо још једну опомену Св. Апостола Павла да чувамо заједницу Господа Исуса Христа, нашу литургијску заједницу, утврђени у истом разуму, и истој мисли да се не „обеснажи крст Христов“. Мало касније слушамо и из Јеванђеља по Матеју приче о чудима Господњим у време Његовог проповедања на земљи којима нас укрењује и снажи у вери нашој.

Слушамо да после многих исцељења Христос учини и чудо умножавања пет хлебова и две рибе те нахрани „*пет хиљада људи осим жена и деце*“. Узевши оних пет хлебова и две рибе и погледавши на небо, Господ их благослови, и преломивши даде хлебова ученицима, а ученици народу, и сви је-доше и наситише се, и још претече. А ово чудо над чудима Господ понавља сваки пут када се разде-љују Часни дарови.

ИЗНОШЕЊА ЧАСНОГ И ЖИВОТВОРНОГ КРСТА ГОСПОДЊЕГ 14/1. авг.

Први дан поста је посвећен празнику ИЗНОШЕЊА ЧАСНОГ И ЖИВОТВОРНОГ КРСТА ГОСПОДЊЕГ за спомен када се Часни Крст на коме је разапет Господ износио у литији из дворског параклиса у Цариграду где је иначе чуван. Крст се постављао у храм Свете Софије (премудрости Божије) ради поклоњења верних, и опет у литији враћао, као и на успомену на браћу Макавеје, свете старозаветне мученике који су положили животе своје због верности Мојсијевом закону, 183. године пре рођења Христовог.

НЕДЕЉА 9. ПО ДУХОВИМА 18/5. авг.

Глас 8. На јутрењу Јев. васкрсно 9. (Јн. 20,19-31).

На Лит. ай. 128. (1. Кор. 3,9-17). Јеванђе. Мт. зч. 59. (14,22-34).

На јутрењу читају се из Јеванђеља по Јовану стихови о догађајима по Васкрсењу Господњем када Он, појавивши се у соби где боравише апостоли, позва их на службу апостолску у миру и уз помоћ Духа Светога. Остави тада Васкрсли Господ многе знаке и чуда да јесте Син Божији и да они који поверују имају живот вечни у име Његово.

А о једном од чуда Његових које пре Распећа, у време проповедања на земљи, учини, слушамо у делу литургије када се чита Јеванђеље. То је догађај када је Христос, ходајући по таласима Гетсиманског језера (мора), дошао до лађе са ученицима који су се претрашише. Христос им се јавља смирујући их, те позва Петра да по таласима ходајући дође к Њему, што овај и учини; али уплашивши се новостеченом моћи, поче тонути. Спасевајући га, Господ повика: „*Маловјерни, зашто посумња?*“

Ова парабола одсликава стање свих нас хришћана, када повремено „падајући“ под налетом те-гоба посумњамо у чудо сједињења са Господом и наше обожење. Али Он је увек ту, Он и Његова сигурна заштита, само ако то хоћемо и изаберемо.

ПРЕОБРАЖЕЊЕ ГОСПОДА ИСУСА ХРИСТА 19/6. авг.

Догађај Преображења Христос је уприличио 40 дана пред Своје Страдање, како би припремио своје ученике и сачувао их од очаја у тешким предстојећим данима, па и све нас да припреми и донесе нам утеху за многа одрицања и недаће које нам овоземаљски живот доноси; али и да нам обећа славу вечног живота у блаженству у којој ће учествовати не само наша душа, већ и наше тело.

О догађају Преображења слушамо из Јеванђеља по Луки и Матеју на јутарњој служби и Св. Литургији овога празника, а сведок Преображења Господњег ап. Петар преноси овај догађај у својој 2. Посланици, која се такође чита на овој литургији.

Овај догађај, када се Христос преобразио и засијао у светлости и слави, прате речи са неба: **„Ово је Син мој љубљени, који је по мојој вољи!“** Преображење се збило у фебруару, отприлике 40 дана пред страдање Господње, али је Црква поставила његово празновање отприлике 40 дана пре Воздвижења Часног Крста Господњег (27/14. септембра), да се овај велики празник не би празновао у току Великог Поста када је време покајних подвига. За овај празник везује се доношење грожђа у храм ради освећења, да бисмо га по први пут у години пробали и даривали.

НЕДЕЉА 10. ПО ДУХОВИМА 25/12. авг.

*Глас 1. На јутрењу Јев. васкрсно 10. (Јн. 21,1-14).
На Лит. ай. 131. (1. Кор. 4,9-16); Јеванђ. Мт. зч. 72. (17,14-23)*

На вечерњи, а посвећено прослави Васкрсења Христовог, слушамо из Јеванђеља по Јовану о јављању Васкрслог Христа ученицима на Генисаретском језеру када поделивши обед-трпезу са њима бива препознат. Кроз тајну трпезе сједињују се са Васкрслим и сви који живе хришћански и литургијски и, како се наводи у Посланици коју слушамо, у апостолском служењу подносећи, Христа ради, понижења и нападе уз молитву и у радости заједнице.

Црква је одредила да, из Св. Јеванђеља по Матеју, чујемо данас причу о чуду истеривања демона из **„мјесечара“** који се **„мучио љуто“** и његовог оздрављења. Поука из овог догађаја из времена Христовог проповедања на Земљи показана је кроз Христове речи којима одговара на питања ученика како они нису могли истерати демоне: **„За неверовање ваше... А овај се род не изгони осим молитвом и поштом“** Након ових речи чујемо да Христос најављује своје страдање и васкрсавање.

УСПЕЊЕ ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ - ВЕЛИКА ГОСПОЈИНА 28/15. авг

Највећи део свога живота након Распећа Њеног Сина Пресвета Богомајка провела је у Јерусалиму у дому апостола Јована коме ју је на старање Распети Господ поверио. Дане је проводила у молитвама, а од њених дужих путовања помиње се: посета Св. Игњатију Богоносцу у Антиохији, Св. Лазару Четвородневном на Кипру и боравак у Ефесу са Св. Јованом за време великог гоњења хришћана у Јерусалиму.

Три дана пред њено упокојење, јави јој се архангел Гаврил, давши јој палмову грану која ће се носити на њеном спроводу, и објави јој њено упокојење. Радосна, врати се кући молећи Господа да још једном види све апостоле. На чудесан начин сабраше се у Јованов дом на Сиону сви апостоли изузев Томе. Богомајка саветова и охрабри апостоле, те радосно и мирно предаде дух свој Богу.

Њено тело које је мирисало миром пренеше у Гетсимански врт. Трећег дана по упоку пристиже апостол Тома. Када отворише гроб за њега да целива тело Богомајке, нађоше само плаштаницу, а тела не беше. Те вечери Пресвета им се јави окружена мноштвом анђела и речима: **„Радујте се, ја ћу бити с вама навек“**.